

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	166 Біологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	166
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коржик Ольга Василівна, Сутормін Денис Олександрович, Бойка Олена Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	31.03.2025 р. – 02.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП **chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomosti_pro_samoot_sinyuvannya_biologiya-166.pdf**

Програма візиту експертної групи **chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/programa-vizytu-166.pdf**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ЕГ після опрацювання матеріалів справи та проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи відмічає відповідність на рівні В ОПП Біологія вимогам, що висуваються до ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в контексті Критеріїв 1,2,3,4,5,6,7,8,9. Разом з тим, ЕГ хоче звернути увагу на низку позитивних практик в рамках цієї ОПП, а саме: гарне матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, наявність гідробіологічної станції, ботанічного саду, доступність ОПП для здобувачів з особливими освітніми потребами, потужний викладацький склад, наявність реальних міжнародних стажувань здобувачів, постійне оновлення навчально-методичних матеріалів та великий попит на випускників в різноманітних установах південного регіону нашої країни.

Недоліки

Суттєвих недоліків в ОПП Біологія ЕГ не виявила. Однак, незважаючи на відсутність суттєвих недоліків, ЕГ хоче звернути увагу керівництва ЗВО, адміністрації факультету, завідувачів кафедр, робочої групи та гаранта ОПП на деякі слабкі сторони (незначні недоліки), що потребують покращення, але суттєво не впливають на якість освітнього процесу та висловити низку своїх рекомендацій щодо покращення освітнього процесу на ОПП Біологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В контексті Критерію 2 ЕГ відмічає деяку незбалансованість у розподілі аудиторних годин на ВК у бік значного переважання лекційних занять (наразі розподіл по ВК 22/8 на користь лекційних занять). Слабкою стороною в контексті критерію 3 можна вважати низький рівень активності здобувачів щодо отримання знань, умінь та навичок шляхом неформальної/інформальної освіти. В контексті Критерію 4 ЕГ вважає за потрібне звернути увагу на відсутність єдиної уніфікованої в межах університету інформаційної платформи для розміщення навчально-методичних матеріалів до ОК. Наявність груп в різних месенджерах та, паралельно, наявність Google Classroom може потенційно створювати незручності для здобувачів та вимагати більше часу із пошуку необхідної інформації для підготовки до занять. В контексті Критерію 5 слабкою стороною можна вважати деяку невпевненість здобувачів освіти щодо покрової офіційної процедури оскарження результатів контрольних заходів. В контексті Критерію 6 ЕГ звертає особливу увагу на необхідність проведення постійної публікаційної діяльності та проходження підвищення кваліфікації викладачами згідно тематики ОК, які вони викладають, що на даний момент є слабкою стороною по окремих НПП, задіяних у реалізації ОПП Біологія. В контексті Критерію 7 ЕГ відмічає несуттєвий недолік, який не впливає істотно на процес реалізації ОПП Біологія – в університеті обмежена кількість ліцензійного спеціалізованого програмного забезпечення для статистичного опрацювання експериментальних даних. В контексті Критерію 8 слабкою стороною (несуттєвим недоліком) є відсутність централізованої налагодженої комунікації з випускниками минулих років на рівні факультету та університету в цілому.

Рекомендації

ЕГ рекомендує керівництву під час оновлення стратегічних пріоритетів розвитку ЗВО врахувати всебічну підтримку та розвиток ОПП Біологія. ЕГ рекомендує керівництву біологічного факультету у співпраці з гарантом ОПП та робочою групою протягом року розробити та затвердити власну Стратегію розвитку, врахувавши в ній всебічний розвиток ОПП Біологія. ЕГ рекомендує адміністрації факультету, гаранту ОПП та робочій групі під час наступного перегляду ОПП змінити співвідношення аудиторних годин на ВК в бік збільшення кількості лабораторних/практичних занять у порівнянні з лекційними, посилити серед здобувачів пропаганду академічної мобільності, мотивувати здобуття знань, умінь та навичок шляхом неформальної та інформальної освіти забезпеченням зарахування цих результатів по окремих ОК чи їх частинах. ЕГ рекомендує адміністрації університету, факультету, гаранту ОПП та членам робочої групи до початку нового навчального року розглянути можливість впровадження єдиної уніфікованої доступної дистанційної навчальної інформаційної платформи для покращення здійснення освітнього процесу. ЕГ рекомендує гаранту ОП, членам робочої групи та кураторам академічних груп постійно проводити роботу щодо ознайомлення учасників освітнього процесу з офіційними процедурами, пов'язаними з питаннями освітнього процесу. ЕГ рекомендує адміністрації факультету та гаранту ОПП до початку наступного навчального року посилити роботу з роботодавцями щодо долучення їх до проведення аудиторних занять, посилити практики «гостьових лекцій», включати представників роботодавців до складу екзаменаційних комісії, вжити заходів для придбання ліцензійного професійного програмного забезпечення для статистичної обробки даних під час проведення наукових досліджень та для забезпечення більш якісного викладання. ЕГ рекомендує адміністрації університету, відділу кадрів, керівництву факультету та гаранту ОПП при рейтингуванні та конкурсному відборі на заміщення вакантних посад враховувати результати зворотнього зв'язку здобувачів щодо якості ОПП та їх думку щодо НПП. ЕГ звертає увагу на необхідність суворого виконання вимог чинного законодавства щодо відповідності НПП ОК, які вони викладають, і тому рекомендує керівництву ЗВО, адміністрації факультету, завідувачам кафедр та гаранту ОПП постійно та всебічно сприяти активній публікаційній діяльності НПП. ЕГ рекомендує адміністрації університету, факультету, гаранту ОПП та робочій групі до кінця поточного навчального року розглянути можливість створення Спілки випускників (чи подібної спільноти) задля ефективнішої комунікації із випускниками. З метою підвищення прозорості процедури оновлення ОПП ЕГ

рекомендує адміністрації факультету та гаранту ОПП розмістити на сайті факультету постійно діючу гугл-форму для розміщення пропозицій щодо вдосконалення ОПП Біологія, які можуть надходити не тільки від безпосередніх стейкхолдерів, але й від представників громади (включаючи абітурієнтів).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Після опрацювання матеріалів справи та проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ констатує, що в ОПП Біологія при визначенні компетентностей враховано вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» галузі знань 09 «Біологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом № 1457 МОН України від 21.11.2019 р., та програмні результати навчання відповідають 6 рівню Національної рамки кваліфікацій України. В ОПП Біологія враховано всі зміни та доповнення щодо Стандарту. З метою орієнтування на потреби регіону було додатково введено СК 11 та ПРН 25 та 26. Всі ПР визначені стандартом забезпечуються за рахунок обов'язкових та вибіркового ОК та під час практичної підготовки здобувачів (навчальні та виробничі практики). Зокрема 41 обов'язковими ОК та 16 ВК, відповідність яких ПРН представлено у матриці відповідності, яка є невід'ємною частиною ОПП Біологія. Зміст ОПП Біологія було відкореговано для урахування зміни назви спеціальності з Біологія на Біологія та біохімія. Ці зміни відображені у посиленні окремих тем обов'язкових ОК таких, як ОК13 Клітинна біологія, ОК16 Загальна гістологія, ОК21 Хімія біоорганічна, ОК23 Фізіологія та біохімія рослин, ОК25 Біохімія, ОК30 Лабораторний практикум з біології, ОК32 Імунологія, ОК38 Навчальна практика (за фахом). До ОК «Біохімія білків та нуклеїнових кислот» було додано теми «Роль молекулярних шаперонів», «Функціональна біохімія сполучної тканини». До каталогу вибіркового дисциплін додані нові ВК (Генетична інженерія, Імобілізація клітин та ферментів, Молекулярно-генетичні основи імунопатологічних станів, Онкоімунологія, Великий спеціальний практикум : Фізіолого-біохімічні процеси у біологічних системах, Великий спеціальний практикум : Молекулярно-генетичні процеси у біологічних системах).

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній, ОПП Біологія не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Як встановила ЕГ в ході вивчення матеріалів справи мета ОПП, яка спрямована на підготовку висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології на різних рівнях організації живої природи, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук у процесі навчання та практичної діяльності, що відповідає першому напрямку стратегічних пріоритетів розвитку ОНУ ім. І.І.Мечникова (<https://surl.li/kexbqr>). Зокрема, реалізація цієї ОПП враховує в тому числі стратегічний напрям 3 – інтернаціоналізацію діяльності через міжнародні стажування викладачів (Зінченко О.Ю., Васильєва Н.Ю та Русакова Н.Ю., 2023 р., Університет Умео, м. Умео, Швеція, та інші). Також здійснення наукової діяльності відповідає стратегічному напрямку 2 – Синергійний розвиток фундаментальних і прикладних досліджень та запровадження інновацій на основі новітніх досягнень сучасної науки.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ЕГ під час проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи встановила, що до складу робочої групи, яка розробляла дану ОПП, входив представник здобувачів освіти Кузнецов М.К., тож інтереси здобувачів ОПП враховувались ще на етапі розробки ОПП. Інтереси основних стейкхолдерів було враховано через проведення опитувань, зустрічі та отримання рецензій на ОПП. Зокрема, рецензії на дану ОПП було надано Файтом В. І. - доктором біологічних наук, чл.-кор. НААН України, заступником директора з наукової роботи Селекційно-генетичного інституту - Національного центру насіннєзнавства та сортовицтва НААН України; Волошкевич О.М. – кандидатом біологічних наук, директором Дунайського біосферного заповідника НАН України; Михейцевою І. М. - доктором біологічних наук, завідувачкою біохімічною лабораторією Інституту очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П.Філатова НАМН України; Мінчевою Г. Г. - чл.-кор. НАН України, директоркою ДУ Інституту морської біології НАН України). Спектр потенційних роботодавців думку яких було враховано при розробці ОПП дозволяє охопити основні напрями подальшого працевлаштування випускників ОПП з різних кафедр. Під час зустрічей з фокус-групами було отримано підтвердження щодо врахування інтересів основних стейкхолдерів ОПП, включаючи НПП. ОНУ ім. І.І. Мечникова постійно проводить опитування основних груп зацікавлених осіб щодо ОПП та задоволеністю нею. Результати опитування оприлюднюються на сайті факультету (<https://surl.li/elaxsk>) та доводяться до відома гаранта ОПП про що було повідомлено ЕГ під час зустрічей протягом виїзної (дистанційної) експертизи. Потреби регіону та роботодавців враховано через введення в ОПП ПР25. Оцінювати вплив біотичних та абіотичних чинників на продукційні та адаптивні властивості біоценозів за допомогою методів статистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації результатів біологічних досліджень та ПР26. Здійснювати аналіз біорізноманіття на основі розуміння механізмів виникнення адаптацій живих організмів до середовища проживання, а також взаємодій з іншими організмами.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Після проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ виявила, що мета та основні програмні результати визначались з урахуванням сучасних тенденцій розвитку біології, які полягають, зокрема, у зростанні значення міждисциплінарних досліджень, де біологія перетинається з хімією, фізикою, і, особливо, математикою та комп'ютерними науками для розуміння складних біологічних систем як з точки зору системної біології (напрями молекулярно-генетичного аналізу, біоінформатики та синтетичної біології), так і з точки зору вивчення та збереження біорізноманіття, взаємодії видів у природних та штучних екосистемах. Це відображено у ПРН 02, 05, 07, 19, 20, 22, 25 тощо. ЕГ, опрацювавши матеріали справи, встановила, що мета та програмні результати навчання ОПП Біологія визначались з урахуванням досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО. Зокрема, було враховано аналогічні програми, КНУ ім. Тараса Шевченка, ЛНУ імені Івана Франка, ДНУ ім. Олесь Гончара, Східноєвропейського НУ імені Лесі Українки, ХНУ імені В.Н. Каразіна, Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, ЧНУ імені Юрія Федьковича тощо. Досвід реалізації аналогічних ОПП у цих ЗВО було враховано при перегляді ОПП Біологія у 2022 та 2024 р. через введення нових ОК «Вступ до університетських студій», «Математичні методи та інформаційні технології в біології», «Біоіндикація та біотестування». Також розведено в окремі дисципліни «Генетика» та «Молекулярна біологія», а освітні компоненти хімічного блоку об'єднані в загальний ОК «Хімія». Окрім цього, було враховано досвід ЗВО і науково-дослідних установ країн Європи: Universitat Autònoma de Barcelona (Іспанія), Umeå Universitet (Швеція), Brighton University (Велика Британія), Adam Mickiewicz University in Poznan (Польща), Університет м. Любляна (Польща), Молдовський державний університет, м.Кишинів (Молдова), науково-дослідного інституту братів Тріас і Пужоль, м.Барселона (Бельгія), Кільського університету імені Кристіана Альбрехта (Німеччина), Католицький університет Валенсії (Іспанія), Університет м. Кіль (Німеччина), Medical School, м.Ганновер (Німеччина), Університет Гданська (Польща), The Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK) in Seeland (Німеччина), Куявський університет у Влоцлавеку (Польща).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В контексті Критерію 1, враховуючи всі його підпункти (1.1-1.5), ЕГ вважає, що ОПП Біологія відповідає вимогам цього Критерію на рівні В. Взірцевих практик в контексті критерію 1 виявлено не було.

Недоліки

Недоліків в контексті Критерію 1 виявлено не було.

Рекомендації

ЕГ відмічає, що стратегічні пріоритети розвитку університету завершуються в цьому році (2020-2025 рр) та рекомендує керівництву університету під час розробки та затвердження нових стратегічних пріоритетів з метою підвищення конкурентоспроможності врахувати подальшу підтримку та вдосконалення ОПП Біологія, а, також врахувати реалії воєнного часу та потреби під час повоєнного відновлення України. Також, ЕГ рекомендує керівництву факультету у співпраці з гарантом ОПП та представниками робочої групи протягом року розробити та затвердити власну Стратегію розвитку, врахувавши в ній всебічний розвиток ОПП Біологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Після вивчення та аналізу матеріалів справи ЕГ встановила, що загальний обсяг ОПП складає 240 кредитів (відповідає вимогам Стандарту), а обсяг вибіркової частини ОПП Біологія становить 60 кредитів, що складає 25% загального обсягу програми та цілком відповідає вимогам Стандарту (не менш ніж 25%). ОК, які забезпечують фахову підготовку, разом містять 121 кредит, що становить 50,4%. Це повністю відповідає наявним вимогам до підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОК36 Навчальна практика з ботаніки (6 кредитів), ОК37 Навчальна практика з зоології (6 кредитів), ОК38 Навчальна практика (за фахом) (6 кредитів) та ОК39 Виробнича практика (6 кредитів) разом складають 24 кредити, що становить 10% від загальної кількості кредитів та відповідає вимогам Стандарту (не менш ніж 10%), а тому і вимоги щодо обсягу практичної складової підготовки бакалаврів за спеціальністю 091 Біологія та біохімія повністю дотримано.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Після опрацювання наданих матеріалів та спілкування у фокус-групах із представниками здобувачів та менеджменту закладу ЕГ встановила, що всі ОК викладаються послідовно та логічно розподілені в часі. Фахові ОК викладаються таким чином, щоб наступні ОК спирались на знання, вміння та навички, сформовані попередніми ОК (формування необхідних пререквізитів для вивчення ОК збережено). Так, наприклад, у 5 семестрі викладається ОК Молекулярна біологія, яка є основою для викладання у 6 семестрі ОК Генетика і, потім, у 7 семестрі ОК Генетика популяцій. Практичне відпрацювання та закріплення надбаних знань, умінь та навичок відбувається постійно та розподілено протягом усього терміну навчання. 1-3 курси мають по завершенні навчальні практики (ОК36, 37, 38), а на 4 курсі відбувається Виробнича практика (ОК39). Це все дозволяє досягти заявлених цілей ОПП та програмних результатів навчання. Формування ЗК 02 забезпечує ціла низка дисциплін. Зокрема, ОК 01 Актуальні питання історії та культури України, ОК 02 Українська мова за професійним спрямуванням, ОК 05 Філософія, ОК 08 Вступ до університетських студій, ОК18 Основи медичних знань та перша долікарська допомога тощо. Виробнича практика, а, також виконання, написання та захист курсової роботи забезпечує формування у здобувачів аналітичних здібностей та навичок, звертають увагу на розвиток соціальних навичок та формують у здобувачів активну громадянську позицію.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

У результаті вивчення наданих документів та за підсумками проведених зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила, що зміст ОПП повністю відповідає об'єкту вивчення: структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодія з навколишнім середовищем, реакція на різні умови існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я. Ці аспекти розглядають ОК фахової підготовки (ОК 09, ОК11-ОК 35) та додатково закріплюються і розширюються за рахунок вибіркового освітніх компонент поглибленої фахової підготовки (ВК1.1, ВК1.2, ВК1.3 та ВК4.1). Робочі програми та силабуси ОК і ВК розміщені у вільному доступі (<https://surl.li/uljrpu>). Формою атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є кваліфікаційний іспит. Іспит проводиться згідно розробленої та затвердженої

програми, яка є основою для розробки екзаменаційних білетів, які також затверджуються у встановленому порядку. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Після проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що ОПП Біологія надає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача освіти. У ОПП передбачено вивчення 12 вибіркового компонент, що підтримують загальні та спеціальні компетентності, та обираються здобувачем із загального каталогу ВК. Окрім цього, для поглиблення фахових компетентностей пропонується обрати ВК одного з трьох блоків (ВК1.1-1.3, ВК2.1-2.3 або ВК3.1-3.3) та додатково у рамках ВК4 «Великий спеціальний практикум» можна обрати заняття відповідно до бажаної спеціалізації серед шести запропонованих (ВК4.1-4.6). Разом ці ВК складають 60 кредитів, що відповідає 25% загальних кредитів підготовки бакалаврів. Здобувачі вищої освіти розглядаються як суб'єкти з власними інтересами та потребами. Кількість вибіркового ОК у каталогах достатня для того, щоб здобувачі дійсно мали вибір в залежності від власних уподобань та потреб. Перелік вибіркового дисциплін та їхні робочі програми та силабуси розміщені на вебсторінці факультету (<https://surl.li/yuukwxu>). Можливість створення індивідуальної освітньої траєкторії забезпечено кількома шляхами та регламентується наступними документами: «Положенням про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://surl.li/kswnks>); «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ОНУ імені І. І. Мечникова» (редакція 2024 р.) (<https://surl.li/vwkevi>); «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://surl.li/gzgcjl>); «Положенням про визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності» (<https://surl.li/ycgnhp>); «Положенням про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://surl.li/owktje>). Окрім цього здобувачі вищої освіти можуть обирати кафедру для спеціалізації, обирати тематику курсової роботи та приймати участь у олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, науковій роботі кафедр, а також приймати участь у семінарах, літніх школах та брати участь в наукових конференціях всіх рівнів. Обрання вибіркового компонент здійснюється шляхом вибору за допомогою гугл-форми. Ємність кожної вибіркової компоненти - 90 годин (3 кредити ЄКТС). Перелік ВК освітніх компонент повною мірою надає можливість здобувачам обирати ВК згідно власних уподобань та потреб. Так, наприклад, на 1 курсі у 2 семестрі пропонується 8 ВК які є різноспрямованими та не повторюють одна одну за змістом (<https://surl.li/ttbrwz>). На зустрічах здобувачі освіти виявили обізнаність щодо механізму обрання вибіркового дисциплін і змогли розповісти про власний досвід обрання ВК, загалом, здобувачі висловили задоволення процедурою обрання ВК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Опрацювавши матеріали справи, ЕГ дійшла висновку, що в ході освітнього процесу здобувачі оволодівають загальними і фаховими компетентностями, загальноприйнятими і спеціальними практиками у професійній сфері (принципи, інструментарій, методи наукових досліджень в біології та біохімії, методики проведення польових та лабораторних дослідів). Організація і проведення практик в ОНУ ім. І.І.Мечникова регламентується «Положенням про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://surl.gd/jpdapy>). ОПП Біологія передбачає проходження здобувачами трьох навчальних та однієї виробничої практик. Обсяг кожної практики становить 6 кредитів. Практики проводяться після опанування профільних ОК (Ботаніка, Зоологія). Навчальна практика за фахом проводиться після обрання здобувачами блоку поглибленої фахової підготовки (один з трьох блоків) та опанування спеціального курсу, що входить до блоку. Для проходження виробничої практики факультет має угоди з установами-партнерами факультету, що було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами. З 2022 року практики проводяться у змішаному форматі з врахуванням безпекової ситуації. Набуті компетентності здобувачі вищої освіти паралельно реалізують та практично впроваджують під час виконання курсових робіт на 4 курсі. За результатами практик здобувачі складають звіт. Практична підготовка здійснюється також шляхом засвоєння практичних навичок під час практичних і лабораторних занять, визначених навчальним планом та ОПП. Окрім цього, викладачі надають здобувачам консультації з методичних та практичних питань, що сприяє удосконаленню їх професійних навичок.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Після опрацювання наданих матеріалів та під час роботи ЕГ було виявлено, що ОПП Біологія приділяє достатню кількість уваги розвитку соціальних навичок здобувачів, що було підтверджено, зокрема, і під час зустрічей з фокус-групами. Це відбувається через формування загальних та фахових компетентностей, а також через досягнення програмних результатів навчання. Зокрема, набуття соціальних навичок забезпечують такі ОК ОПП, як «Філософія», «Вступ до Університетських студій», «Актуальні питання історії та культури України», «Основи медичних знань та перша долікарська допомога», розвиток комунікативних здатностей забезпечують «Українська мова» та «Іноземна мова». Набуті навички відпрацьовуються під час виступів здобувачів з доповідями на звітних

студентських наукових конференціях ОНУ і інших ЗВО (<https://surl.li/ejtajm>), при підготовці і захисті курсових робіт. Для набуття здобувачами soft skills у перелік ВК додані такі ВК, як «Історія біології», «Основи валеології», «Безпека життєдіяльності», «Етика та естетика», «Спецпереклад», «Основи охорони праці». Для досягнення цієї мети у освітньому процесі застосовуються такі форми та методи навчання як дискусії, співбесіди, семінари, вебінари, конкурси, доповіді, проводяться конференції та тренінги. Участь у міжнародних конференціях формує вміння спілкуватись (письмово та усно) іноземною мовою та адаптуватись у інших колективах. Також ЕГ встановила, що здобувачі постійно залучаються у життя університету (суспільна діяльність, участь у різноманітних конкурсах і проєктах, культурних і спортивних заходах тощо). Соціальні навички розвиваються безпосередньо і під час освітнього процесу, в процесі взаємодії викладачів та здобувачів освіти.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Після опрацювання матеріалів справи ЕГ встановила, що загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС (7200 год.), з яких обсяг аудиторних занять 2800 год. (майже 39 Самостійна робота здобувачів складає 4400 год. (61 %). Серед аудиторних занять співвідношення між лекційними та лабораторними (практичними) заняттями рівне і становить по 50%. Тижневе аудиторне навантаження для здобувачів вищої освіти за ОПП 1-2 години в залежності від семестру та курсу навчання. Самостійна робота забезпечується навчально-методичною літературою, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням та наявністю двох комп'ютерних класів. Здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до бібліотеки та супровід бібліотекаря у разі необхідності, включаючи допомогу у пошуку та підборі джерел за певною визначеною темою, що було підтверджено під час зустрічей зі співробітниками бібліотеки. Обсяг ОК та ОПП в цілому реалістично показує фактичне навантаження на здобувачів та є цілком відповідним для досягнення цілей ОПП та ПРН. На зустрічах зі здобувачами вони висловили свої задоволення кількістю годин та їх розподілом між лекційними та лабораторними або практичними заняттями.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

За ОПП Біологія не передбачена підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Після опрацювання наданих матеріалів та проведення зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила, що ОПП Біологія враховує ЦСР під час свого впровадження. Зміст таких обов'язкових ОК, як «Вступ до університетських студій», «Екологія», «Основи гідроєкології», «Основи біоконтролю та охорони довкілля», «Біотехнологія», «Мікробіологія», «Ботаніка», «Зоологія», «Фізіологія та біохімія рослин», «Заповідна справа», «Імунологія» сприяють набуття здобувачами компетентностей, направлених на досягнення цілей сталого розвитку (особливо, ЦСР 2,3,6,13,14,15) завдяки збільшенню обсягу наукових знань, формуванню комплексних знань і вмінь щодо сучасних підходів до вирішення проблем екологічної безпеки та збереження біорізноманіття, підвищення продуктивності сільського господарства; поліпшення водного господарства та санітарії; захисту, раціонального використання та відновлення екосистем суші, морських та прибережних екосистем, а також подолання епідемій та боротьби проти інфекційних захворювань. Викладачі факультету є учасниками міжнародного проєкту «Promoting excellence through innovative eco-systems» (EU-CONEXUS ENABLES № 101136822), У межах проєкту очікується розробка довгострокових рішень для проблем сталого розвитку прибережних міст "Розумна міська прибережна стійкість" (<https://surl.gd/hggpez>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В контексті Критерію 2, беручи до уваги всі його підпункти (2.1-2.9), ЕГ вважає, що ОПП Біологія відповідає їх вимогам на рівні В. Взірцевих практик в контексті Критерію 2 ЕГ зафіксовано не було.

Недоліки

Після опрацювання матеріалів справи та проведення зустрічей з фокус групами суттєвих недоліків в контексті Критерію 2 ЕГ виявлено не було. ЕГ відмічає деяку незбалансованість у розподілі аудиторних годин на ВК у бік значного переважання лекційних занять (наразі розподіл по ВК 22/8 на користь лекційних занять).

Рекомендації

Опрацювавши матеріали справи, ЕГ вважає за необхідне рекомендувати адміністрації факультету, гаранту ОПП та робочій групі під час наступного перегляду ОПП змінити співвідношення аудиторних годин на ВК в бік збільшення кількості лабораторних або практичних занять у порівнянні з лекційними, що дозволить краще відпрацьовувати практичні вміння та навички і підвищить конкурентну спроможність випускників на ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Як встановила ЕГ, опрацювавши матеріали справи, на офіційному сайті ОНУ ім. І.І. Мечникова розміщена сторінка для абітурієнтів із різнобічною інформацією, у тому числі щодо вступу на ОПП Біологія. Правила прийому до ЗВО спеціальності 091 першого (бакалаврського) рівня оприлюднені на сайті ОНУ ім. І. І. Мечникова, мають в собі 16 розділів (<https://surl.li/mmshln>) та 13 додатків (<https://surl.li/ohhjhbb>), які є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. На сайті «Абітурієнт ОНУ імені І. І. Мечникова» окремо виведена вся необхідна інформація та її варіативність, яка потрібна для вступу (<https://surl.li/flfyqv>), з висвітленням додаткової інформації приймальної компанії (контакти, рейтингові списки вступників, інформацію про зарахування і т. д.). В ході зустрічей зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що абітурієнти користувались інформацією для вступу ОП, розміщеною на сайті та внаслідок особистого контактування зі здобувачами

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ під час своєї роботи встановила, що відповідно до «Правил прийому до ОНУ ім. І. І. Мечникова у 2024 році» (<https://surl.li/mmshln>) абітурієнтами для вступу на ОП «Біологія» (бакалавр), можуть бути особи, які мають повну загальну середню освіту (ПЗСО) або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра (НРК5). Для вступу на навчання приймаються абітурієнти на основі ЗНО 2021, НМТ 2022-2024 років та мотиваційного листа, що прописано в додатку 3 (<https://surl.li/toscja>). В додатку 4 до Правил прийому до ОНУ ім. І. І. Мечникова (<https://surl.li/mcrkes>) найбільший коефіцієнт до предметів НМТ або ЗНО визначений для біології (0,5), мінімальне значення конкурсного балу 130/100 (бюджет/контракт). Зміст та форма вимог для вступу відповідають рівню початкових компетентностей, необхідних для навчання на ОПП Біологія.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Після опрацювання матеріалів справи та проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ констатує, що Правила та процедури визнання академічної мобільності, програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, нормативно врегульовані в наступних документах та доступні на сайті ЗВО: Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова (оновлення 2024) (<https://surl.li/cc/iwmubu>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/uzspxu>); Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/lrtuae>); Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в ОНУ імені І. І. Мечникова, та надання їм академічної відпустки (<https://surl.li/lgczln>). Згідно наданих матеріалів

справи за 2024 рік на дану ОПП прийнято 11 осіб за нормативним терміном на 2/3 курси з перезарахуванням кредитів ECTS. Під час зустрічей з допоміжними структурами та адміністративним персоналом було підтверджено, що процедури визнання результатів навчання реалізуються. Здобувачі повідомляються про можливості академічної мобільності. Зокрема, під час спілкування на резервній зустрічі зі здобувачкою 4 курсу Роксаною Богдашевою, яка знаходиться за кордоном за програмою Erasmus+ в університеті Умео в Швеції (ЕГ встановила, що про можливість проходження стажування вона була повідомлена через інформаційні ресурси університету та науковою керівницею). Здобувачка підтвердила, що вона обізнана з правилами та процедурою перезарахування результатів академічної мобільності та подальшої індивідуальної траєкторії навчання, яке регламентується Положенням про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/aooytj>). Процедури та прийняття рішень про визнання програмних результатів навчання та компетентностей, отриманих в інших ЗВО, не суперечать національному законодавству та міжнародним актам і належним чином документуються (з урахуванням вимог чинного законодавства).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Як виявила ЕГ після опрацювання матеріалів справи визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної або інформальної освіти, регламентується наступним Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://surl.li/dghwic>). Ці правила не суперечать національному законодавству. ОНУ ім. І. І. Мечникова забезпечує поінформованість здобувачів про правила визнання курсів/тренінгів, які можна пройти або про можливість зарахування інформальної та/або неформальної освіти шляхом безпосереднього спілкуванням з викладачем певної ОК, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Під час проведення зустрічі з допоміжними структурами, а саме, спілкування з керівником навчального відділу Гвоздій С. П. перезарахування результатів відбувається повністю або частіше частково, та підкреслено плани щодо розробки рекомендації обов'язково враховувати у робочих програмах ОК можливість перезарахування програмних результатів навчання та компетентцій, отриманих в межах інформальної та/або неформальної освіти. Попри сприяння закладу та зрозумілі й чіткі процедури, здобувачі освіти даної ОПП поки ще масово не перезараховували результатів неформальної та/або інформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В контексті Критерію 3, враховуючи всі його підпункти (3.1-3.4), ЕГ вважає що ОПП Біологія відповідає вимогам цього Критерію на рівні В. Взірцевих практик в контексті Критерію 3 ЕГ зафіксовано не було.

Недоліки

Недоліків в контексті Критерію 3 ЕГ виявлено не було. Проте слабкою стороною (несуттєвим недоліком, який не впливає істотно на якість освіти) цієї ОПП можна відмітити низький рівень активності здобувачів щодо отримання знань, умінь та навичок шляхом неформальної/інформальної освіти.

Рекомендації

ЕГ вважає за потрібне рекомендувати адміністрації факультету, гаранту ОПП та НПП, починаючи з наступного навчального року, посилити пропаганду академічної мобільності (особливо міжнародної), посилити інформаційну кампанію серед здобувачів щодо активізації здобуття знань, умінь та навичок шляхом неформальної та інформальної освіти та враховувати ці результати у оцінюванні по окремих ОК чи їх частинах (теми, модулі, індивідуальні завдання тощо).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Як встановила ЕГ після опрацювання матеріалів справи освітній процес в ОНУ ім. І.І. Мечникова відповідає вимогам чинного законодавства та реалізується згідно з Законом України «Про вищу освіту», Статутом ОНУ імені І.І.Мечникова (<https://surl.li/kwuqcm>) та іншими нормативними документами ЗВО. Методи й форми навчання обираються відповідно до змісту ОК, їх студентоцентрованість полягає у виборі оптимальних практик викладання, спрямованих на досягнення ПРН, що відображено в робочих програмах (<https://surl.li/rfejoy>). Під час онлайн-зустрічі НПП підтвердили академічну свободу використання в освітньому процесі сучасних освітніх технологій, методів викладання, що були набуті ними під час підвищення кваліфікації (стажування), участі в сертифікатних програмах, освітніх вебінарах тощо, а також формування авторських робочих програм ОК. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ отримала підтвердження, що навчання реалізується з використанням технології дистанційного навчання (платформ Zoom, Google Class тощо) відповідно до «Положення про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання» (<https://surl.li/oxltmu>). Також здобувачі проінформували про те, що вони мають доступ до всіх методичних матеріалів, розміщених у Google Classroom відповідних ОК, або ж у групах соціальних мереж, що створюються викладачами для комунікації. Здобувачі вільні у виборі тематики курсових робіт, вибіркового освітніх компонентів (<https://surl.li/xkfeze>), місця проходження практики, мають можливість навчання за індивідуальним навчальним графіком (<https://surl.li/mgybky>), прийнятті участі у наукових заходах, програмах академічної мобільності, що сприяє формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачі можуть вільно висловлювати свої думки щодо якості ОПП, задля цього проводяться опитування, результати яких свідчать, що здобувачі задоволені організацією реалізації ОПП. Існує практика проведення оцінювання здобувачами роботи викладача за ОК, результати якого також вказують на відповідність змісту ОК предметній області, об'єктивність оцінювання, достатній обсяг (результати опитувань відображено в аналітичних звітах розміщених у вільному доступі на сайті факультету). Загалом, здобувачі під час інтерв'ювання відзначили свою активну участь в освітньому процесі та високо оцінили навчання на ОПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У ході проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи та після опрацювання наданих матеріалів ЕГ встановила, що загальна інформація щодо цілей, змісту, методів, очікуваних результатів, порядку та критеріїв оцінювання висвітлена у робочих програмах дисциплін (<https://surl.li/zxdecq>). Необхідна інформація щодо організації освітнього процесу (графік освітнього процесу, розклади занять, розклад сесій) знаходиться у вільному доступі на сайті біологічного факультету (<https://surl.li/ivqpek>, <https://surl.li/cc/znbwol>, <https://surl.li/jyotut>). На початку вивчення кожного ОК викладач зазначає цілі, короткий зміст, очікувані результати навчання та порядок і критерії оцінювання. За потреби здобувачі звертаються до викладача для отримання додаткової інформації під час/після занять та консультаційних годин. Проведення зустрічі з фокус-групами виявило, що здобувачам своєчасно, доступно та у повному обсязі надається вищезазначена інформація щодо ОК: в усній формі (на початку вивчення дисциплін, на консультаціях), у письмовій формі (у вигляді робочих програм та силабусів) та в електронному форматі (Google Classroom; групах, створених викладачем, в соціальних мережах). Робочі програми ОК (2024-2025 н.р.) містять перелік тем, рекомендованих джерел та інформаційних ресурсів, критерії оцінювання (<https://surl.li/pefdxz>). Під час інтерв'ювання здобувачі відзначили задоволеність психологічним кліматом, ефективністю політики щодо доброчесності та протидії корупції.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Як встановила ЕГ під час своєї роботи при реалізації ОПП Біологія дослідницькій складовій відведена особлива увага, на що вказує орієнтація даної бакалаврської програми на поєднання навчального процесу з науково-дослідною роботою. Здобувачі в ході проведення зустрічей зазначили, що найбільш активно виконують дослідження в рамках виробничих практик та при підготовці курсових робіт (4 рік навчання). Також вони повідомили, що мають доступ та можливість безперешкодно працювати в лабораторіях для виконання необхідних досліджень. Здобувачі та випускники відзначили високий рівень супроводу науковими керівниками виконання курсових робіт. Для проведення наукових досліджень здобувачі та НПП безперешкодно використовують матеріально-технічні ресурси ЗВО та бази установ-партнерів. Здобувач Балжик Г. (3 курс) на період зимових канікул 2024 р. був прийнятий на стажування в Інститут молекулярної біології і генетики НАН України. Також у ході резервної зустрічі здобувачка 4 курсу Роксана Богдасева проінформувала про поточну участь у програмі академічної мобільності ERASMUS+ в університеті Умео (Швеція). Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова надає доступ до провідних закордонних наукових ресурсів, що дозволяє здобувачам та НПП мати можливість здійснювати актуальні наукові дослідження. Під час зустрічей була підтверджена можливість обрати наукову тематику в межах ОПП для виконання наукових досліджень та підготовки курсової роботи, обрати викладача, чий науковий інтереси співпадають з науковими інтересами здобувачів, та, навіть, пропонувати власні теми для наукових досліджень поза

межами вже існуючих на кафедрах тем. Представники роботодавців підтвердили готовність надавати бази для проходження виробничих практик.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ході опрацювання матеріалів ЕГ встановила, що робота з оновлення змісту ОК, яка унормовується Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова (редакція 2024 р.) (<https://surl.li/nohire>) проводиться постійно. На зустрічі з НПП встановлений факт систематичного удосконалення змісту лекцій, переглядається тематика практичних/лабораторних занять та підходи до викладання, зокрема, застосування сучасних інтерактивних методів. Оновлення змісту ОК відбувається на основі моніторингу НПП наукових теоретичних відомостей та найкращих сучасних практик, враховуючи власну професійну діяльність (участь в академічній мобільності, міжнародних і всеукраїнських конференціях, семінарах; публікації наукових статей у провідних вітчизняних та зарубіжних виданнях; участь у проєктній та грантовій діяльності; підвищення кваліфікації НПП шляхом проходження вебінарів, тренінгів, сертифікаційних програм та стажувань). Так, за результатами участі доц. Чернадчук С.С в Shot Academic Internship (15-29 жовтня 2023 р., Гданський університет) до змісту ОК «Біохімія білків та нуклеїнових кислот» було додано теми «Роль молекулярних шаперонів», «Функціональна біохімія сполучної тканини». На основі матеріалів відкритої лекції д.б.н. Сон М.О. «Каховська катастрофа та ризики зникнення водних безхребетних» робочі програми ОК «Екологія» та «Основи гідроекології» у 2024 році були доповнені темою «Наслідки впливу підризу Каховської ГЕС на біологічні та ландшафтні ресурси регіону». Проф. Чеботар С.В. впровадила до змісту лекцій ОК «Молекулярна біологія» (2023 р.) інформацію стосовно сучасних підходів та методів секвенування (genotyping by sequencing) та автоматизованого секвенування на платформах Illumina; у лекційний матеріал ОК «Клітинна біологія» (2024 р.) впроваджено інформацію про мікрофеноміку. Набутий досвід НПП застосовується при оновленні та удосконаленні ОПП: впроваджуються нові ВК (у 2022 р. «Протозоологія», у 2023 – «Молекулярно-генетичні основи імунопатологічних станів», «Інтерпретація результатів клінічних лабораторних досліджень» та ін., у 2024 р. – «Біологічні основи формування залежностей», «Біологія ґрунтів», «Клінічна цитологія», «Онкоімунологія», «Ентомологічна експертиза»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У процесі виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що ЗВО активно працює над інтернаціоналізацією своєї діяльності в цілому та конкретно за цією ОПП Біологія, забезпечуючи участь здобувачів та НПП у стажуваннях, міжнародних конференціях, проєктах, програмах обміну тощо. Начальник відділу міжнародного співробітництва ОНУ ім. І.І. Мечникова у ході зустрічі розповів про інформаційну та документальну підтримку всіх зацікавлених учасників освітнього процесу у міжнародних програмах. Інформація про можливості та умови участі в міжнародних програмах «Еразмус+» для викладачів та здобувачів розміщуються на веб-сайті університету (<https://surl.li/vhpsre/>). Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили власну обізнаність щодо шляхів пошуку програм академічної мобільності, куди і до кого звертатись у випадку зацікавленості та реальної допомоги в управлінні процесом підготовки до стажувань, включно із документальним оформленням (Відділ міжнародних зв'язків (<https://surl.lu/xfhlgv>)). Було встановлено, що низка НПП, задіяних у реалізації ОПП Біологія, пройшли науково-педагогічне стажування за програмою академічної мобільності Erasmus+ на базі Кільського Університету (Німеччина) Університету Умео (Швеція), Ряшівського Університету (Польща), Католицького Університету Валенсії (Іспанія). Також здобувачка 4 курсу Роксана Богдасева проінформувала про поточну участь у програмі академічної мобільності ERASMUS+ в університеті Умео (Швеція).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи усі підкритерії Критерію 4 (4.1-4.5) ЕГ дійшла висновку про те, що ОПП Біологія загалом відповідає вимогам усіх цих підкритеріїв на рівні В. Позитивною практикою є підтверджена та активна участь здобувачів у програмах закордонної академічної мобільності за даною ОПП.

Недоліки

Суттєвих недоліків в контексті Критерію 4 ЕГ виявлено не було. ОПП за всіма підкритеріями в цілому відповідає вимогам. Проте ЕГ вважає за потрібне звернути увагу на деякі несуттєві недоліки ОПП, які потребують вдосконалення, але не впливають істотно на якість надання освітніх послуг. А саме: відсутність єдиної уніфікованої в межах університету інформаційної платформи для розміщення навчально-методичних матеріалів до ОК. Наявність груп в різних месенджерах та, паралельно, наявність Google Classroom, що може потенційно створювати незручності для здобувачів та вимагати більше часу із пошуку необхідної інформації для підготовки до занять.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до нового навчального року адміністрації університету, факультету, гаранту ОПП та членам робочої групи розглянути можливість впровадження єдиної уніфікованої в межах університету доступної дистанційної навчальної інформаційної платформи (напр. Moodle або інші) для покращення здійснення освітнього процесу у дистанційному та змішаному форматах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Як встановила ЕГ в ході вивчення матеріалів справи та проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи контрольні заходи навчальних досягнень на ОПП передбачають поточний, періодичний та підсумковий контролю. Ці види контролю регламентуються наступними нормативними документами: Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/bgpblt>), Положенням про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання (<https://surl.li/yufzql>), Положення про ректорський контроль рівня знань здобувачів вищої освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://surl.li/xczqad>). Чинні критерії, форми контролю та критерії оцінювання містяться в кожній робочій програмі всіх ОК і ВК та знаходяться на сайті біологічного факультету у вільному доступі (<https://surl.li/pjviho>). Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів та форми контролю оголошуються викладачем на першому занятті та уточнюються перед проведенням кожного контрольного заходу. ЗВО постійно проводить опитування здобувачів стосовно повноти роз'яснення особливостей проведення ОК на початку курсу, системи та критеріїв оцінювання, загальних «правил гри». Результати цих опитувань оприлюднено на сайті факультету (<https://surl.li/xrfvtl>) і свідчать про задоволення здобувачів щодо попереднього ознайомлення з системою та критеріями оцінювання при викладанні ОК. Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що вони повною мірою ознайомлені з формами контролю та критеріями оцінювання і не мають до них зауважень.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ЕГ встановлено, що форма атестації здобувачів відповідає вимогам Стандарту вищої освіти бакалавра за спеціальністю 091 «Біологія» галузі знань 09 Біологія, затвердженого і введеного в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1457. Атестація регламентується внутрішнім Положенням про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії в ОНУ імені І.І.Мечникова (<https://surl.lu/sslzus>) та проводиться відкрито й публічно у формі кваліфікаційного екзамену. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили обізнаність щодо наявної програми кваліфікаційного іспиту, що знаходиться на сайті біологічного факультету : Освітні компоненти (<https://surl.li/cc/sgmveq>) та Атестація здобувачів ВО (<https://surl.li/jmkqya>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ відмічає, що в ОНУ ім. І.І. Мечникова діє ряд положень, які регулюють правила проведення контрольних заходів і є доступними на сайті університету для всіх учасників освітнього процесу, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова (редакція 2024 р.) (<https://surl.li/gxyftq>), Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання (<https://surl.li/dvuyzl>), Положення про ректорський контроль рівня знань здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/idxzef>) та Положення про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання (<https://surl.li/yqzoti>). Процедура оскарження результатів

контрольних заходів прописана у Положенні про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій (<https://surl.li/tslyya>), у Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<https://surl.gd/fzbnjk>). Випадків оскарження результатів оцінювання за даною ОПП Біологія не було. Під час проведення зустрічей з фокус групами, зокрема зі здобувачами освіти було з'ясовано, що вони знають про можливість оскарження результатів контрольних заходів, проте не можуть описати покроково цю процедури, оскільки в ній не виникало потреби. Однак, вони обізнані де саме можна знайти інформацію про детальну процедуру оскарження результатів контрольних заходів. Разом з тим, у ході зустрічі здобувачі проінформували про той факт, що у випадку непогодження із оцінкою вони мають практичну можливість спочатку скомунікувати з викладачем та підвищити оцінку шляхом виконання додаткових завдань чи перескладання без дотримання офіційної процедури.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Як виявила ЕГ в ході проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи в ОНУ ім. І.І. Мечникова існують політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які регламентуються Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І.Мечникова (<https://surl.li/hbcdsq>) та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://surl.li/pnhvcn>) зі змінами: (<https://surl.li/qrjurl>). Відповідно до "Кодексу академічної доброчесності" усі здобувачі денної та заочної форм навчання та НПП підписують Декларацію академічної доброчесності (додатки 1 та 2 до Кодексу). ЦЗЯО ОНУ ім. І.І. Мечникова проводить постійні роз'яснення для здобувачів та НПП щодо положень академічної доброчесності. Окрім цього, ОНУ ім. І.І. Мечникова є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ Initiative) (<https://surl.li/ftupfp>). Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування отримано інформацію щодо організації та проведення ними різних заходів для здобувачів задля популяризації та підвищення рівня обізнаності щодо необхідності дотримання академічної доброчесності. Під час реалізації ОПП Біологія випадків порушення академічної доброчесності серед здобувачів та НПП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила повну відповідність ОПП Біологія вимогам підкритеріїв 5.1-5.4 та оцінює освітній процес за ОП в контексті Критерію 5 на рівні В.

Недоліки

Після опрацювання матеріалів справи та проведення зустрічей суттєвих недоліків в контексті Критерію 5 ЕГ виявлено не було. Слабкою стороною можна вважати деяку невпевненість здобувачів освіти щодо обізнаності щодо покрокової офіційної процедури оскарження результатів контрольних заходів.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОПП, членам робочої групи та кураторам академічних груп постійно проводити роботу щодо ознайомлення учасників освітнього процесу з офіційною процедурою оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, інших процедур, які торкаються питань проведення освітнього процесу, а також щодо дотримання вимог академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За результатом аналізу зведеної інформації про НПП, ЕГ засвідчує високий рівень академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОПП. Викладання ОК забезпечує 41 викладач, всі вони мають науковий ступінь (з них 14,6 % - доктори наук, професори), достатній стаж практичної, наукової і педагогічної роботи за профілем ОПП та відповідають ліцензійним умовам. Більшість ОК забезпечується НПП, які мають науковий ступінь саме за спеціальністю, що відповідає ОК. Так, наприклад, проф. Чеботар С.В. викладає ОК Генетика і молекулярна біологія, має диплом кандидата наук за спеціальністю молекулярна біологія та має диплом доктора наук за спеціальністю молекулярна генетика; доцент Іваниця Т.В. викладає ОК Вірусологія та має диплом кандидата наук саме за спеціальністю вірусологія тощо. НПП відповідають принаймні 4 пунктам ліцензійних вимог (деякі НПП мають по 9 та навіть більше пунктів відповідності), мають за останні 5 років публікації дотичні до тематики ОК, який викладають, та всі пройшли достатню кількість підвищень кваліфікації, в т.ч. і за тематикою викладаємих ОК. НПП ОПП Біологія постійно вивчають досвід провідних установ, беруть участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях, в інформальній освіті (у т.ч. курси на платформах Prometheus та Coursera), підвищують навчально-методичну кваліфікацію та професійно зростають. До викладання ОК в межах ОПП залучені викладачі, які є професіоналами-практиками та експертами в галузі 091 Біологія та біохімія, зокрема, проф. С.В.Чеботар (ОК Генетика і молекулярна біологія, Загальна цитологія), д.б.н., О.А.Макаренко (ВК Екологічна фізіологія, Основи дієтології та раціонального харчування); доц. Леончик Є.Ю. (Основи вищої математики, Математичні методи та інформаційні технології в біології); професор Філіпова Т.О. (ОК Імунологія та ВК Вакцини, сироватки та імунопрофілактика), доц. Кузнецов В.О. (ОК Вступ до університетських студій, ВК Історія біології). Викладачі ОК мають високі професійні здобутки за напрямками ОК, що викладаються ними. НПП задіяні на ОПП Біологія не рідше, аніж раз на п'ять років проходять стажування (Гладкій Т.В. – у ЗДМФУ, Іваниця В.О.- у ЛНУ імені Івана Франка), у тому числі і закордонні (Алексеева Т. Г. (Польща), Коротаєва Н. В. (2022, Німеччина), Іваниця Т. В. (2022, Німеччина); Чернадчук С. С., Кириленко Н.А. (2023, Польща), Рижко (Латвія, 2024). Під час зустрічей у фокус-групах ЕГ засвідчила, що здобутий вітчизняний та іноземний досвід НПП сприяв розширено можливості формування компетентностей у здобувачів та досягнення програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Як встановила ЕГ в ході проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи конкурсний добір викладачів здійснюється відповідно Положенню про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ імені І. І. Мечникова та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://cutt.ly/K5a8cTD>). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад, його терміни та умови участі розміщуються на офіційному сайті ОНУ ім. І.І. Мечникова Під час зустрічей у фокус-групах ЕГ засвідчила, що при конкурсному відборі враховується відповідність ліцензійним умовам і кваліфікаційним вимогам, досвід роботи, публікації у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus, WoS, підвищення кваліфікації. Контракт з викладачами укладається на період до 5 років. Наявність процедури конкурсного відбору та її виконання підтверджено на зустрічах з адміністративним персоналом, гарантом ОПП та НПП. Зокрема, професор Чеботар С.В. покровоко розповіла як вона влаштувалась на роботу до ОНУ ім. І.І. Мечникова.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Після аналізу наданих матеріалів та матеріалів зустрічей ЕГ підтверджує залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу. Зокрема, через проведення гостьових лекцій: 29.11.23. "Каховська катастрофа та ризики зникнення водних безхребетних" (д.б.н. Сон М.О., ст.н. сп. ІМБ НАН України); 8.12.23 "Жирове харчування і проблеми здоров'я" (д.б.н., проф., чл.-кор. НААН України Левицький А. П.); 31.05.24. "Від академії до індустрії: мінуси та плюси" (Т. Бродяженко, PhD, біотех. компанія Icosagen, Естонія); Університет Сент-Джонс (США) цикл лекцій (<https://surf.li/xfuhqn>); біотехнологічна група UP Biotech, підрозділом R&D корпорації "Юрія-Фарм" з кафедрою мікробіології, вірусології та біотехнології провели серію лекцій на тему "Редагування геному: CRISPR/Cas", 26.11.2024 – 17.12.2024. Науковий семінар: 31.10.24 "Україна – Чорне море (науковці Нац. Тузлівські лимани) тощо. Роботодавці долучені до практичної підготовки здобувачів також через проходження здобувачами виробничих практик на їх базі, що було підтверджено на відповідних зустрічах з фокус-групами. ЕГ, за результатами роботи у фокус-групі роботодавців, засвідчує їх готовність та бажання приймати участь у реалізації освітнього процесу та отримала високу оцінку підготовки здобувачів ОПП Біологія.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Як встановила ЕГ, спираючись на інформацію, подану у звіті та отриману під час проведення зустрічей з фокус-групами, адміністрація ОНУ ім. І.І. Мечникова стимулює зростання професійної майстерності НПП засобами нематеріальних (грамоти, подяки, відзнаки) і матеріальних винагород (згідно з п.3.3.1 «Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ» встановлюється надбавка за високі досягнення в праці у розмірі до 50% (<https://cutt.ly/45h3iyb>) та разове преміювання). Розвиток викладацької майстерності стимулюється, зокрема, шляхом визначення і відзначення кращих викладачів року, які отримують премії заохочення (у 2022 року – доц. Мерліч А.Г., у 2023 р.-доц.Бондаренко О.Ю., у 2024 – Чернадчук С.С., Пеню В.В.). Існує можливість за рішенням Вченої ради ОНУ ім. І.І. Мечникова представлення НПП до державних і урядових нагород, присвоєння почесних звань, відзначення преміями, грамотами тощо. В університеті функціонує розроблене Положення про рейтингування науково-педагогічних (педагогічних) працівників в ОНУ імені І.І.Мечникова (<https://surl.cc/wjndnw>). Результати рейтингу викладачів ОНУ ім. І.І. Мечникова знаходяться у відкритому доступі на сайті університету (<https://surl.li/qfymjk>), викладачів біологічного факультету (<https://surl.li/rkydbz>). Під час рейтингування діяльності викладачів враховується наявність наукового ступеня та вченого звання, навчальна та навчально-методична робота, наукова та організаційна робота. Рейтинговий список укладається по факультету в цілому для усіх викладачів, які працюють на ньому. До 10 кращих викладачів ОНУ з наукової роботи увійшла проф. Чеботар С.В. За особистий внесок у розроблення стандартів освіти 091 Біологія була премійована доц. Черничко К.Й. В університеті діє і система внутрішнього підвищення кваліфікації, а саме: функціонує Центр мовної підготовки та мовної сертифікації <https://sal0.li/doc34b4> (іспит з англійської мови за рівнем B2 склали Алексеєва Т.Г., Підгорна С.Я., Черничко К.Й., Делі О.Ф., Рижко І.Л, Гвоздїй С.П., Зінченко О.Ю.); навчання в сертифікатній програмі ОНУ ім. І.І. Мечникова «Педагогічна майстерність сучасного викладача» (<https://onu.edu.ua/uk/sertyfikatni-prohramy>) успішно пройшли проф. Макаренко О.А., Філіпова Т.О., доц. Гладкій Т.В. Гудзенко Т.В., Ружицька О.М., Черничко К.Й., Підгорна С. Я., Делі О. Ф.). Також в ОНУ ім. І.І. Мечникова є ліцензія на 3000 безкоштовних підписок на освітню онлайн-платформу Coursera. Професійний розвиток викладачів відбувається також шляхом їх залучення до наукової роботи, участі в регіональних, всеукраїнських та міжнародних конференціях, під час написання грантових заявок та виконання грантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи відповідність усім підкритеріям Критерію 6 (6.1-6.4), ЕГ констатує загальну відповідність Критерію 6 на рівні В. Взірцевих практик в контексті Критерію 6 ЕГ зафіксовано не було. Позитивними практиками цієї програми ЕГ вважає постійне проходження міжнародних стажувань з підвищення кваліфікації НПП.

Недоліки

Суттєвих недоліків в контексті Критерію 6 виявлено не було. Проте, ЕГ звертає особливу увагу на необхідність проведення постійної публікаційної діяльності та проходження підвищення кваліфікації викладачами згідно тематики ОК, які вони викладають. На даний момент це є слабкою стороною по окремих НПП, задіяних в реалізації ОПП Біологія.

Рекомендації

ЕГ вважає за потрібне надати наступні рекомендації адміністрації факультету та гаранту ОПП Біологія до початку наступного навчального року (2025-2026 н.р.) посилити роботу з роботодавцями шляхом долучення їх до проведення аудиторних занять, посилення практики «гостьових лекторів», включення представників роботодавців до складу екзаменаційних комісії. ЕГ рекомендує адміністрації університету, відділу кадрів, керівництву факультету та гаранту ОПП Біологія при рейтингуванні та конкурсному відборі на заміщення вакантних посад за цією ОПП враховувати результати зворотнього зв'язку здобувачів щодо якості забезпечення ОК та їх думку щодо НПП відповідального за реалізацію цього ОК. ЕГ звертає увагу на необхідність суворого виконання вимог чинного законодавства щодо відповідності НПП ОК, які вони викладають, і тому рекомендує керівництву ЗВО, адміністрації факультету, завідувачам кафедр та гаранту ОПП постійно й всебічно сприяти активній публікаційній діяльності НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ зробила висновок, що фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОПП цілком дозволяє досягнути цілей та програмних результатів всіх ОК в повному обсязі (наприклад, ОК Зоологія має широкий спектр вологих та сухих препаратів в зоологічному музеї (<https://surl.li/cpqjtu>), які використовуються в освітньому процесі, що було продемонстровано під час огляду МТБ). На біологічному факультеті ЗВО встановлено сонячні електростанції для забезпечення енергетичних потреб окремих підрозділів у разі відсутності світла. До структури ОНУ ім. І. І. Мечникова входять 19 корпусів, наукові та навчальні лабораторії, бібліотеки, музеї (зоологічний, палеонтологічний (<https://surl.li/hgjeqe>), геолого-мінералогічний (<https://surl.li/cc/pyewgm>), рідкісної книги (<https://surl.li/gmqhfr>), комп'ютерні класи, гідробіологічна станція (<https://surl.li/fovwtg>), ботанічний сад, 9 гуртожитків, спортивні зали, стадіон. Було продемонстровано гербарій, що є національним надбанням (<https://surl.li/kvaase>). Навчальні та лабораторні приміщення відповідають санітарно-технічним нормам та обладнані усіма необхідними технічними засобами, обладнанням та інструментарієм для забезпечення ОК в рамках ОП. На території біологічного факультету функціонує виварій. Бібліотека ЗВО має всі необхідні ресурси для забезпечення ОПП (<https://surl.li/bdxvib>), є можливість 1 безкоштовної перевірки на плагіат ліцензованим програмним забезпеченням системою StrikePlagiarism.com (<https://surl.li/lqcfot>). НПП та здобувачі мають доступ до міжнародних баз даних WoS та Scopus, що було підтверджено під час зустрічі 7. Наукові дослідження та навчання за необхідності проводяться у Науковому центрі з морської біології та біотехнології, Центрі колективного користування науковим обладнанням (<https://surl.li/cc/ytrtrgq>). В комп'ютерних класах факультету використовується вільне програмне забезпечення: OS Linux, LibreOffice. Для забезпечення дистанційного навчання використовуються ZOOM та Google Classroom на домені «onu.edu.ua». За допомогою власної розробки ОНУ ім. І. І. Мечникова тест-системи Sphynx здійснюється проведення контролю знань та атестаційних екзаменів. У комп'ютерних класах помічено використання мови країни-агресора виключно в елементах інтерфейсу, гарант ОП надала пояснення, що викладач помилково вмикнув стару версію програми через хвилювання (під час огляду МТБ), яка знаходиться в процесі видалення. Заперечення використання мови країни-агресора підтверджується інтерфейсом державною мовою на сайті біологічного факультету (<https://surl.li/lxlgk>) в корисних посиланнях для студентів (<https://surl.li/ovxfmt>). У структурі ЗВО є укріптя (<https://surl.li/faloka>), які згідно висновку ДСНС рекомендовані до використання для укріптя та містять все необхідне для випадків тривалого перебування здобувачів та НПП. На сайті університету у розділі Фінансові документи (<https://surl.li/hgorvl>) висвітлені фінансовий звіт та кошторис за попередні роки.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Після вивчення матеріалів справи та проведення зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що НПП та здобувачі даної ОПП Біологія мають безоплатний доступ до всіх інформаційних ресурсів та інфраструктурних елементів ОНУ ім. І. І. Мечникова, які є необхідними для навчальної, наукової та викладацької діяльності. Згідно наданих документів та роз'яснень з боку ЗВО, отриманих під час роботи ЕГ, усе програмне забезпечення, що використовується під час реалізації ОПП є або безкоштовним (наприклад, в силабусі ОК Математичні методи та інформаційні технології в біології, яка має забезпечувати основи статистичного аналізу (https://drive.google.com/file/d/1kJ59-5fKIRFdMx-garx2u9Kb_ZlPE1m/view) прописано використання Пакет програм Libre Office., Libre Office Calc., Онлайн сервіс статистичних розрахунків VassarStats: Website for Statistical Computation), або має ліцензії на використання (система StrikePlagiarism.com (<https://surl.li/lqcfot>), або є власними розробками ЗВО. ЗВО забезпечує організацію освітнього процесу на основі Закону України про вищу освіту, на який спирається в Положенні про організацію освітнього процесу (оновлення 2024 року) (<https://surl.li/uxxyhy>). Викладачі та студенти мають в вільному доступі всю необхідну інформацію на сайті ЗВО (<https://surl.li/uckqnh>) та на сайті біологічного факультету (<https://surl.li/ehcmnp>). Здобувачі мають можливість користуватися ресурсами наукової бібліотеки (<https://surl.li/zyxffd>) та її електронними каталогами (<https://surl.li/hmqgvt>). Для НПП та здобувачів забезпечено доступ до міжнародних баз даних WoS та Scopus. Найякший безкоштовний доступ до платформ ZOOM та Classroom на домені onu.edu.ua. Університет постійно проводить наукові конференції та видає фахові наукові журнали Вісник ОНУ. Біологія, Мікробіологія і біотехнологія (<https://surl.li/vjbgvc>). Навчальні приміщення ОНУ ім. І. І. Мечникова облаштовані необхідними технічними засобами; лабораторії біологічного факультету укомплектовані обладнанням, яке необхідне для виконання практичних, лабораторних занять та для відпрацювання навичок експериментальної роботи, що було продемонстровано під час огляду МТБ. В ЗВО функціонує скринька довіри фізична (на 1 поверсі біологічного факультету) та на сайті ЗВО (<https://surl.li/kphouz>). Також проводиться періодичне опитування щодо якості викладання, ОП, умов викладання та з інших питань, що й було підтверджено під час спілкування у фокус-групах.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Під час проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що ОНУ ім. І. І. Мечникова створює освітнє середовище, яке є безпечним для життя, здоров'я та задовольняє потреби здобувачів ОПП

(враховуючи контингент здобувачів з особливими освітніми потребами). Університет забезпечує контроль доступу до приміщень шляхом поста з черговим, що запобігає проникненню сторонніх осіб до приміщень університету. Реалізація безпечності освітнього середовища відбувається за допомогою проведення інструктажів з техніки безпеки в лабораторіях, з протипожежної безпеки, що було підтверджено під час спілкування з фокус-групами та представленням журналів проведених інструктажів під час огляду приміщень та матеріально-технічної бази. В навчальних та лабораторних приміщеннях наявні вогнегасники, які є в швидкому доступі через безпекову ситуацію та плани евакуації на випадок надзвичайної ситуації. Важлива інформація щодо організації освітнього процесу наявна на офіційному сайті ЗВО (<https://surl.li/yrtaako>) та на сайті біологічного факультету (<https://surl.li/llepqc>). У ЗВО та у гуртожитках є укриття, що мають сидячі місця, воду, їжу, wi-fi, книжки та настільні ігри для відволікання здобувачів від небезпечної ситуації. Це було встановлено та підтверджено внаслідок демонстрації та перехресного опитування здобувачів ОП. Психологічна підтримка студентів та працівників університету забезпечується Психологічною службою (<https://surl.lu/huryif>). У випадку підозри психологічного стану, який потребує необхідного медикаментозного лікування співробітники психологічної служби реагують відповідними мірами (направленням на консультацію до профільних медичних працівників) та подальшим поглибленим спостереженням за здобувачем (чи НПП), які вимагали допомоги. Це було підтверджено під час резервної зустрічі, на яку запросили представника Психологічної служби.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Після опрацювання матеріалів справи ЕГ з'ясувала, що ОНУ ім. І. І. Мечникова має налагоджені механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Освітня підтримка здобувачів забезпечується офіційним сайтом ОНУ ім. І.І. Мечникова (<https://surl.li/ererza>), та веб-сайтом біологічного факультету (<https://surl.li/cbotkj>). Інформаційна підтримка забезпечується через офіційний сайт ЗВО (<https://onu.edu.ua/uk/>), та в соціальних мережах: студентська рада ОНУ ім. І.І. Мечникова (https://t.me/onu_studrada, <https://surl.li/ncigmx>), профком студентів ОНУ ім. І. І. Мечникова (<https://t.me/StudProfkomONU>). Консультативна допомога здобувачам надається їхніми кураторами та регламентується функціональними обов'язками кураторів академічних та студентських груп ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/ssdqpw>). За необхідності студенти можуть отримати додаткові консультації від керівників структурних підрозділів та викладачів, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. В ОНУ ім. І. І. Мечникова діє безкоштовна психологічна служба (<https://surl.li/ctqcxj>) для надання допомоги/підтримки учасникам освітнього процесу. В результаті крос-опитування фокус-груп було підтверджено, що університет надає соціальну підтримку та допомогу пільговим категоріям: діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа, а також здобувачі, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, здобувачі з інвалідністю I, II групи, ВПО, діти учасники бойових дій. Зокрема, студентське самоврядування підтвердило можливість надання безоплатних путівок, 50% знижки для проживання в гуртожитках, матеріальну допомогу та безкоштовне юридичне консультування з можливим подальшим супроводом. Також для всіх учасників освітнього процесу органи студентського самоврядування організують та проводять культурні заходи (Студентські ігри, Мечников фест, День факультету, ОНУ – експедиція: квестовий виклик, відвідування театрів). Керівником навчального відділу ЗВО під час зустрічей підтверджено, що є можливість переведення на бюджетну форму вразливих категорій.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час вивчення матеріалів справи (звіт СО) та в ході спілкування з фокус-групами підтвердилось, що на ОПП Біологія наразі немає здобувачів з особливими потребами, але в Статуті ОНУ ім. І. І. Мечникова (п.2.2; п.15.3) (<https://surl.li/rbnrde>), Правилах прийому до ОНУ ім. І. І. Мечникова у 2024 році (зі змінами), а саме VII розділ п. 1. (<https://surl.li/dlmhuo>) та в Положенні про організацію інклюзивної освіти осіб з особливими освітніми потребами в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/ccfyrofw>) прописані умови створення необхідного освітнього середовища для людей з особливими освітніми потребами. ЗВО має розвиток інклюзивного напрямку (доцент Зінченко О. Ю., яка пройшла тренінг в університеті Гданська по інклюзивній освіті), та передбачені умови доступності до навчальних приміщень для осіб з особливими потребами шляхом проведення занять на 1 поверсі. Гуртожитки обладнані пандусом та передбачено проживання на 1 поверсі (<https://surl.li/yylzce>) з урахуванням кількості проживаючих та за бажанням здобувачів з особливими освітніми потребами. В ОНУ ім. І. І. Мечникова функціонує безоплатна допомога психологічної служби, яка може надавати допомогу особам з особливими освітніми потребами та сприяти адаптаційному процесу (<https://surl.li/ctqcxj>).

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Як встановила ЕГ під час проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи в університеті реалізовані спеціальні процедури для вирішення конфліктних ситуацій, що стосуються сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Ці процедури ґрунтуються на комплексному підході, який охоплює нормативно-правові акти, організаційні механізми та профілактичні заходи. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються відповідними документами ЗВО, а саме: Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://surl.li/lmqvqh>), Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ ім. І. І. Мечникова (<https://surl.li/vvtdro>). Антикорупційна програма ОНУ ім. І. І. Мечникова передбачена відповідним положенням (<https://surl.li/cmzale>). Всі учасники навчального процесу мають змогу подавати скарги електронно, особисто або за гарячою лінією довіри, що включає заходи з моніторингу та запобігання різноманітних порушень, а також можливість для повідомлення про такі випадки (<https://surl.li/lzzqot>). Під час проведення інтерв'ювань з фокус-групами ЕГ встановила, що за час реалізації ОПП Біологія проявив цькування, дискримінації, сексуального домагання, конфліктних ситуацій, проявів корупції чи дискримінації не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В контексті Критерію 7, беручи до уваги всі його підпункти (7.1-7.6), ЕГ вважає що ОПП Біологія відповідає цим вимогам на рівні В. Взірцевих практик в контексті Критерію 7 ЕГ зафіксовано не було.

Недоліки

Після опрацювання матеріалів справи та проведення зустрічей з фокус групами суттєвих недоліків в контексті Критерію 7 ЕГ виявлено не було. Проте, ЕГ відмічає несуттєвий недолік, який не впливає істотно на процес реалізації ОПП Біологія – в університеті обмежена кількість програмного забезпечення для статистичного опрацювання експериментальних даних.

Рекомендації

ЕГ рекомендує адміністрації ЗВО до початку нового навчального року (2025-2026 н.р.) вжити додаткових заходів для придбання ліцензійного професійного програмного забезпечення для статистичної обробки даних під час проведення наукових досліджень та для забезпечення більш якісного викладання ОК Математичні методи та інформаційні технології.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Як встановила ЕГ під час вивчення матеріалів справи процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП Біологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в ОНУ ім. І.І. Мечникова регулюються наступними нормативними документами: Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/socenj>); Політика забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<https://surl.li/xamaeq>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/ihubvz>); Положення про моніторинг якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/hyqepk>); Положення про опитування учасників освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://surl.li/ccsmzuew>); Положення про гаранта та робочу групи освітньої програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/pakwuk>), Положення про науково-методичну раду (<https://surl.li/bkdnje>), Положення про навчально-методичну комісію (<https://surl.li/jyufma>). Локальний моніторинг ОПП забезпечує робоча група, група забезпечення, студентське самоврядування, роботодавці. Організація та здійснення загальноуніверситетського моніторингу покладається на ЦЗЯО ОНУ. Перегляд і оновлення ОПП Біологія відбувався у 2020, 2022, 2023 і 2024 рр. У 2024 р. було ініційовано перегляд ОПП з ціллю врахування пропозицій, висловлених до проекту 2023 р., які надійшли від зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів (введено освітній компонент «Біоіндикація та біотестування»;

уточнено формулювання загальної інформації, мети, об'єкту, цілей, фокусу, працевлаштування, викладання та оцінювання, а також перерозподілу кількості кредитів між існуючими ОК; внесено зміни до каталогу вибірових ОК з урахуванням пререквізитів; змінено структуру проведення Кваліфікаційного іспиту).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти ОПП Біологія цілком задоволені змістом ОПП. Представники здобувачів залучаються до процедури перегляду та обговорення змісту ОПП, є членами робочої групи. Здобувачі вищої освіти входять до складу Вченої ради факультету та університету, в ЗВО діють органи студентського самоврядування у формі координаційної ради, студентських рад, старостатів тощо. Щорічно проводиться анкетування здобувачів щодо якості ОП, якості освіти та викладання (<https://surl.li/wpatuu>; <https://surl.li/ooagzy>). Під час зустрічей з фокус-групами було встановлено, що здобувачі можуть безпосередньо подавати пропозиції щодо оновлення змісту ОПП до гаранта, декана та НПП, шляхом проходження онлайн-опитувань, через "Скриньку довіри", через органи самоврядування або особисто. ЕГ відмічає, що в ОНУ ім. І.І. Мечникова створено умови для відкритої партнерської взаємодії зі здобувачами в процесі перегляду та вдосконалення ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час опрацювання матеріалів справи та проведення зустрічей з фокус-групами ЕГ отримала підтвердження фактам залучення роботодавців до формування змісту та періодичного перегляду ОПП, організації та проведення практик (всіх типів і навчальних, і виробничих). Представники роботодавців залучаються до освітнього процесу. Додатково представники роботодавців постійно приймають участь в організації та проведенні щорічних заходів в університеті, а саме: в конференціях, семінарах, вебінарах, відкритих лекціях, фахових виставках тощо (<https://surl.li/pjmrwo>, <https://surl.li/mnqftr>). Під час інтерв'ювання роботодавці підтвердили факт постійного заповнення опитувальників щодо якості реалізації ОП (<https://surl.li/pjwrgr>). Таким чином, ЕГ констатує, що роботодавці безпосередньо залучені до періодичного перегляду та вдосконалення освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Під час проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що обов'язки збору інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників в ОНУ ім. І.І. Мечникова покладено в основному на Відділ сприяння працевлаштуванню випускників та здобувачів (<https://surl.li/uuxifs>). На вебсторінці відділу здобувачі освіти мають змогу знайти вакансії, які є в м. Одеса та Одеській області (<https://surl.li/javvet>). Також у процес збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми залучений гарант ОПП, заступник декана з виховної роботи, НПП та адміністрація факультету. Збір та врахування інформації щодо траєкторій працевлаштування випускників у закладі здійснюється також як кафедрами, що за можливості підтримують зв'язок як із випускниками, так і представниками закладів, де працевлаштовані випускники біологічного факультету. Інформація щодо кар'єрного росту випускників розміщується на сайті ОНУ (<https://surl.li/tjpfms>) та на сайті біологічного факультету (<https://surl.li/ftmhyz>). ЕГ мала можливість пересвідчитися у співпраці факультету з випускниками під час відповідної онлайн-зустрічі. Також встановлено, що відсутнє сформоване об'єднання випускників в єдину систему (напр., Спілку випускників тощо), а тісний зв'язок із кафедрами підтримується переважно через наукових керівників курсових робіт та гаранта.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Як встановила ЕГ під час своєї роботи в ОНУ ім. І.І. Мечникова діють Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://surl.li/bjlgv>) та Положення про моніторинг якості вищої освіти у Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://surl.li/lzzm>). Функціонує Центр забезпечення якості освіти (<https://surl.li/kiprxe>). Організація та здійснення загальноуніверситетського моніторингу покладається саме на ЦЗЯО ОНУ, а локальний моніторинг ОПП Біологія забезпечує робоча група, група забезпечення, студентське самоврядування, роботодавці. Процедура оновлення ОПП включає розроблення проекту ОПП робочою групою; розгляд проекту НМК факультету, оприлюднення проекту на

сайті ОНУ ім. І.І. Мечникова та на сайті факультету; узагальнення робочою групою результатів ГО проекту; розгляд проекту Вченою радою факультету; схвалення проекту НМР та надання рекомендації щодо затвердження ОПП на засіданні Вченої ради ОНУ; затвердження ОПП Вченою радою; впровадження наказом ректора Університету, оприлюднення ОПП на сайті ОНУ у розділі «Опис освітніх програм» та на сторінці факультету. ОПП Біологія була переглянута у 2022 р. (з урахуванням пропозиції стейкхолдерів, студентів, викладачів, <https://surl.li/nondem>), 2023 р. (ініційовано перегляд ОПП Біологія гарантом та робочою групою щодо відповідності положень Постанови КабМін України від 16.12. 2022 року №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей») та у 2024 р. (враховано пропозиції від зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів (введено новий ОК «Біоіндикація та біотестування»), а також пропозиції експертів НМР та ЦЗЯО ОНУ (<https://surl.li/rgrupnm>)).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Як виявила ЕГ під час своєї роботи попередньо було зроблено кілька переглядів та удосконалення ОПП: у 2020 р. затверджено Вченою радою ОНУ, протокол №8, 30. 06. 2020 р.; у 2022 році затверджено Вченою радою ОНУ протокол № 11, 28. 06. 2022 р, та у 2023 р. затверджено ВР ОНУ протокол №8, 15 05. 2023 р. Аналіз звіту СО дозволив встановити факт проведення умовної акредитації (лютий 2024 року). За результатами попередньої акредитації ОПП враховано рекомендації щодо налагодження зворотного зв'язку із зовнішніми стейкхолдерами. Імплементовано в практику проведення періодичного анкетування роботодавців для моніторингу якості ОПП. У ході проведення зустрічей з фокус-групами було підтверджено їх активну участь (стейкхолдерів) у процесі перегляду ОПП, встановлено, що роботодавцями на постійній основі надається зворотній зв'язок про рівень теоретичних знань та практичних вмінь працевлаштованих випускників ОПП. Разом з тим, на зустрічі з випускниками не простежується повною мірою уніфікована динамічна система зворотного зв'язку із ЗВО: відсутність офіційно затверджених осіб, відповідальних за постійну комунікацію з випускниками ОПП (на поточний момент випускники підтвердили, що комунікація відбувається через гаранта або наукових керівників курсових робіт, або через старосту групи); відсутність єдиної уніфікованої платформи для комунікації з випускниками різних років (опитування з використанням Google Форми відразу після завершення бакалаврату). За результатами попередньої акредитації ОПП в ОНУ ім. І.І. Мечникова оновлено та введено у дію ряд внутрішніх нормативних документів, а саме: Положення про опитування учасників освітнього процесу (проведення онлайн опитування здобувачів, роботодавців, НПП та випускників підтверджено під час інтерв'ювання фокус-груп); розроблено Положення про рейтингування НПП та проведено рейтингування за показниками 2023 р. (<https://surl.li/dyxdoc>); оновлено Положення про порядок реалізації здобувачами права на вільний вибір дисциплін (<https://surl.li/eerlfs>) (на етапі громадського обговорення знаходиться Положення про загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін); оновлене Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/ebbsou>); розроблено нове Положення про гаранта та робочу групу ОП (<https://surl.li/ggbyof>); внесені зміни до Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://surl.li/nsgoug>); удосконалено Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://surl.li/nymuev>), Положення про організацію інклюзивної освіти осіб з особливими освітніми потребами в ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/zdfcjr>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Як встановила ЕГ під час проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи система забезпечення якості вищої освіти в ОНУ ім. І.І. Мечникова побудована таким чином, що усі сторони освітнього процесу можуть брати участь у її роботі. Зокрема, в ЗВО Діє Центр забезпечення якості освіти (<https://surl.li/kiprxe>). У ході проведення зустрічей у фокус-групах представники органів студентського самоврядування повідомили, що приймають участь в організації та проведенні заходів з популяризації академічної доброчесності, анонсування яких відбувається через соцмережі університету, та активно залучають до них здобувачів, які підтвердили свою участь у таких заходах. ЗВО відслідковує кар'єрний шлях випускників та підтримує з ними зв'язок задля вдосконалення освітніх практик. В ОНУ ім. І.І. Мечникова створено розгалужену систему забезпечення якості ВО, в якій кожен підрозділ має чітко визначені та прописані в нормативній базі права, обов'язки та функції, популяризується академічна доброчесність, розроблені та діють процедури вдосконалення освітніх програм. Усі учасники освітнього процесу та випускники активно залучені до розбудови культури якості освіти в ЗВО і взаємодіють між собою цьому процесі, як рівні партнери.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП Біологія відповідає вимогам Критерію 8 з повною відповідністю підкритеріям 8.1- 8.7 на рівні В. Взірцевих практик в контексті Критерію 8 ЕГ зафіксовано не було.

Недоліки

Суттєвих недоліків в контексті Критерію 8 виявлено не було. Слабкою стороною (несуттєвим недоліком) є відсутність централізованої налагодженої комунікації з випускниками минулих років на рівні факультету та університету в цілому.

Рекомендації

ЕГ рекомендує адміністрації університету, факультету, гаранту ОПП та робочій групі до кінця поточного навчального року розглянути можливість створення Співки випускників факультету (чи подібної спільноти) задля ефективнішої комунікації із випускниками та охоплення більшої когорти респондентів різних років випуску для розуміння правильності вектору подальшого удосконалення ОПП Біологія.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ констатує, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чітко визначені, прописані та оприлюднені на офіційному сайті університету (<https://surl.li/vjfguy>), а саме: Статут Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (нова редакція) (<https://surl.li/jdgvmm>); Положення про організацію освітнього процесу (оновлення 2024) (<https://surl.li/riruoi>); Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/yelpvh>); Положення про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/weavoe>); Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (<https://surl.li/wfzrgg>); Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://surl.li/lppnes>); Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в ОНУ імені І. І. Мечникова, та надання їм академічної відпустки (<https://surl.li/lgczln>). Вони є чіткими, доступними та зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Згідно опрацьованих матеріалів справи ЕГ встановила, що інформація про ОПП Біологія, робочі програми та силабуси ОК, розміщені на офіційній веб-сторінці ОНУ ім. І. І. Мечникова (<https://surl.li/cmqqzw>) та на сайті біологічного факультету (<https://surl.li/phzqms>) і є доступними для всіх зацікавлених осіб. Обговорення проєктів ОПП різних років розміщено на веб-сторінці біологічного факультету: /Освітні програми/Обговорення ОП/ Спеціальність 091 (<https://surl.li/oemuwf>). Зауваження та пропозиції зацікавлених сторін подаються через гугл форму за адресою <https://forms.gle/WFdCFYwGTroYJRZ29>. Остання дата обговорення ОПП Біологія 4 березня 2024, яке тривало до 5 квітня 2024 року.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ констатує наявність відкритого доступу до всієї інформації стосовно ОПП "Біологія" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія у повному обсязі на офіційному сайті університету (<https://surl.li/rchlle>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Після опрацювання матеріалів справи ЕГ констатує відповідність ОПП Біологія в контексті Критерію 9 (підкритерії 9.1-9.3) рівню В у повному обсязі. Взірцевих практик в контексті Критерію 9 ЕГ зафіксовано не було.

Недоліки

Недоліків в контексті Критерію 9 виявлено не було.

Рекомендації

З метою підвищення прозорості процедури оновлення ОПП Біологія ЕГ рекомендує адміністрації факультету та гаранту ОПП розмістити на сайті факультету постійно діючу гугл-форму для розміщення пропозицій щодо вдосконалення ОПП Біологія, які можуть надходити не тільки від безпосередніх стейкхолдерів, але й від представників громади (включаючи абітурієнтів).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків_ID166.pdf</i>	R1owSIxzqUUwg6IwTqbjwnE+8luxssEkm6oPaeyuf E=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бойка Олена Анатоліївна

Члени експертної групи

Коржик Ольга Василівна

Сутормін Денис Олександрович